

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

21 ינואר 2019

תמ"ש 22078-03-18 ד. ואח' נ' ס.

לפני כבוד השופט ארז שני

התובעת: מ. ד.

נגד

הנתבע: ס. ס.

התובעת וב"כ - עו"ד דינה הר-אבן
הנתבע וב"כ - עו"ד יעקב קצין
האפוטרופא לדין - עו"ד מירב צפוני

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1. ביום 12.03.2018 הניחה לפניי אם, תובענה שהוגדרה במהותה כבקשה לצמצום סדרי ראייה וכעולה מהדיון הראשון שהתקיים, כוונת האם היתה לבטל לינות של הקטין, כיום כבן 11, בביתו של האב.

2. אוסיף ואומר, כי אמירתי לפיה בחודש מרץ 2018 הונח לפניי כתב התביעה, אינה מוסכמת כלל וכלל על-ידי האב אשר בכתב הגנתו הסביר כי יש לראות את הפרשה בבחינת מקשה אחת שראשיתה עוד בתחילת ההליכים שבין הצדדים, לאמור כתב התביעה הראשונה הוגש בשנת 2008 ולמיטב הבנתי התקיים הדיון הראשון בראשיתה של שנת 2009.

3. אמרתי בשלהי הדיון היום, כי העיקרון של שופט אחד למשפחה אחת המובנה בדיני המשפחה בישראל, יוצר למעשה החרגה של דיני המשפחה אל מול שאר משפחת הדינים במובן זה של שופט אחד המכיר את המשפחה. לאמור, שופט אחד המכיר את כל חומר הראיות והקביעות המשפטיות שניתנו אף בתיקים קודמים בין אותם צדדים והוא אמור לעשות שימוש בידיעותיו אלה גם בתיק הנוכחי.

4. אין זה משנה כלל אם יש הסוברים שטוב הכלל, אם יש הסוברים שלא טוב הכלל – זוהי מצוות המחוקק ובית המשפט אמור להחרות ולהחזיק בה.

5. כתב התביעה "נשען" על מכתב רפואי, אם תרצה כדברי עורכת הדין הר-אבן – הערכה פסיכיאטרית – לפיה אם לא יופסקו הלינות יוחמר מצבו הרגשי של הקטין ולא למותר לציין כי התופעות המתוארות במכתב, לאמור חשש אובדנות ודיכאון כמו גם קשיים רגשיים נוספים התרשמתי גם אני, מפגישתי עם הקטין.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

21 ינואר 2019

תמ"ש 22078-03-18 ד. ואח' נ' ס.

- 1
- 2 6. אם תרצה לתקצר את כתב ההגנה תוכל, בין השאר לומר, שלשיטת האב לא רק שהפתרון
- 3 הנדרש על-ידי האם אינו הפתרון הראוי, אלא שלשיטתו מדובר בניכור הורי מתמשך ומתמיד
- 4 ממנו לא חדלה האם מיום לידת הקטין והוא זה אשר מחמיר אם לא יוצר את התופעות
- 5 מהן סובל הקטין והוא זה אשר יילך ויחמיר את מצבו של הקטין לו יענה רצונה של האם.
- 6
- 7 7. לא בכדי, בתבונתה, הקדישה באת כוח האם בטיעוניה גם היום זמן להסביר שמרשתה אינה
- 8 בבחינת הורה מנכר וכי לא יוקם קשר ברור המצביע על האם כהורה מנכר, כי אין לראותה ככזו
- 9 וכתב ההגנה במובן זה קורס גם, לדבריה.
- 10
- 11 8. אקדים מעט את המאוחר ואומר שלאורך ההליך כולו לא נערתתי לבקשה ולא צמצמתי את
- 12 סדרי הלינה גם לא את זמני השהות ואוסיף ואתקדם ואומר כי ביום 14.11.2018 נסרקה לפניי
- 13 גם הודעתו של ד"ר מ... הוא המומחה אשר מונה על-ידי בית המשפט, בה נאמר במפורש שלא
- 14 רק שאין להקטין מזמני השהות הקיימים ובכלל זאת לינה, אלא יש להורות על הקפדה יתרה
- 15 בביצוע אותם זמני שהות.
- 16
- 17 9. מסבירה לי באת כוח האם בשניים ושני אלה הן ביסוד טיעוניה:
- 18 • ראשית, כי לעת הגשת התביעה היתה האם חייבת להגיש את התובענה, שהרי סכנה נשקפה
- 19 לקטין וזאת כעולה ממכתבו של דוקטור ש...;
- 20 • שנית, כי במבחן התוצאה שופר והשתפר מצבו של הקטין כיום בצורה דרמטית
- 21 ומשמעותית.
- 22
- 23 10. אוסיף ואומר, כי בהאזיני בתשומת לב לדבריה של עורכת הדין הר-אבן, אומר כי מאמין אני לה
- 24 שלכאורה מתנהלים שני זרמים שונים: האחד הוא אותו זרם במישור בו מתנהלים ההליכים
- 25 שלפניי והאחר הוא שיתוף פעולה בין ההורים, טוב יותר וטוב פחות, אך שיתוף פעולה הנוכח
- 26 וקיים.
- 27
- 28 11. למעשה, ההתייחסות לתובענה כולה חייבת להיעשות דרך הפריזמה של השאלה האם היתה
- 29 פעולת האם חלק מניכור הורי מתמיד כפי שטוען האב שמא היתה היא באמת פעולה תמת לב,
- 30 נכונה ומחויבת המציאות בנסיבות העניין.
- 31
- 32

ניכור הורי

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

21 ינואר 2019

תמ"ש 22078-03-18 ד. ואח' נ' ס.

- 1 12. אומר בבחינת קביעה של דין, כי העובדה שהתוצאה היא טובה יותר מאשר בתחילת ההליכים
2 או בכלל כי הליך משפטי גרם בסופו של יום לשיפור והטבה אין בה מאום.
3
- 4 13. עוד חכמי מורשת ישראל בעידן המשנה ידעו לומר שמתוך שלא לשמה יכול לבוא לשמה ואילו
5 ליצים אמרו שהדרך לכוונות הטובות רצופה בגיהינום, השאלה בכאן היא האם התוצאה יצאה
6 לטובה בזכות האם, למרות האם או ללא צורך בכלל לנקוט את ההליך המשפטי תוך מעבר,
7 במישרין, להליך טיפולי.
8
- 9 14. מסבירה לי באת כוח האם כי בלתי אפשרי היה לעבור להליך הטיפולי בלא ההליך המשפטי, שכן
10 האב סירב למטפל כזה או אחר גם סירב לשתף פעולה עם המלצותיו של ד"ר ש. לעת שאלה לא
11 נראו לו.
12
- 13 15. אומר, כי דעתי שההליך המשפטי בוודאי בצורה בה נוסח, מיותר היה בתכלית. זכותו של הורה
14 והאם בכלל זאת לסבור כי טיפול רפואי גם אם הוא חוות דעת פסיכיאטרית, אינו ראוי בנסיבות
15 העניין ועדיף לבחור בדרך אחרת.
16
- 17 16. אומר בנוסף, כי אני מתרשם שגם מבחינת האם, כל עוד תאמה הערכתו של דוקטור ש. בחוות
18 דעתו את השקפתו שיש להקטין את הקשר בין האב לקטין, דגלה היא בהשקפה זו.
19 לו היתה ההשקפה הפוכה, סבור אני כי אז היתה היא זו אשר לא היתה משלימה עם ההערכה
20 הפסיכיאטרית ומובטח לצדדים כי בהמשך פסק דיני זה אסביר מדוע סובר אני כפי שאני סובר.
21
- 22 17. החפץ לדעת ניכור הורי מה הוא ואין ברצונו לתור אחר כל הספרות המקצועית, טוב יעשה אם
23 יפנה לפסק דינו של כבוד השופט שוחט, בעמ"ש ת.א 60592-03-15. באותו פסק דין ימצא הוא
24 לא רק סקירה של הפסיקה כולה העוסקת בניכור הורי, אלא גם מקצת חוות הדעת האקדמיות,
25 ההגדרה ניכור הורי מה הוא וקביועה של ההלכה בדבר מניעת ניכור הורי בשיטת המשפט
26 הישראלי.
27 פסק הדין הנ"ל הוא למעשה ההלכה המחייבת כיום, היא שעונה על פסק הדין של בית המשפט
28 העליון אשר הוזכרו שם ולמעשה אין בלתי.
29
- 30 18. זה לא מכבר, בהחלטה אשר נתתי ואשר מראה המקום שלה אינו מצוי תחת ידי כעת, אמרתי כי
31 ניכור הורי הוא תופעה בלתי חוקית. במילים אחרות, ביצוע ניכור הורי אינו יכול להיות נדון
32 בראי השאלה האם טובת הילד הוא לשמר את הניכור.
33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

21 ינואר 2019

תמ"ש 22078-03-18 ד. ואח' נ' ס.

- 1 19. הדגמתי במידה של חיוך ואמרתי כי ברור שטובתו של ילד זר היא לקבל גם בעלות בדירה שלי
2 עצמי, שהרי מה רע לילד אם יהא לו עוד מעט ממון? אלא שעיקרון אי החוקיות מונע מילד זר
3 ליטול בעלות בדירתי.
4
- 5 20. מעבר לאמירת המחוקק ולסברה המקצועית כי ניכור הורי אינו יכול לעלות בקנה אחד עם
6 טובתו של ילד, שהרי ניכור הורי נתפש בעיני אנשי המקצוע וגם בפסיקה כהתעללות בקטין, אזי
7 אומר כי גם אם יימצא המקרה בו צריך לומר שטובת הילד היא לעת הזו להשלים עם הניכור
8 ההורי, ספק אם בית המשפט יכול להסתפק בפסק דין שכזה, שכן אי חוקיות ומניעתה קודמת
9 אפילו לעיקרון המלאכותי של טובת הילד.
10
- 11 21. במעין אנלוגיה הסביר בשעתו בית המשפט העליון, כי אדם שמונה לו אפוטרופוס אינו יכול
12 לתרום לאפוטרופוסו, גם אם זה לטובתו שלו ולמדנו בכך כי עיקרון החוקיות גובר גם על
13 עקרונות חשובים אחרים של המשפט ואומר שוב בקול גדול – ניכור הורי הוא מעשה בלתי חוקי
14 שהמשפט מצווה להכחיד את התופעה.
15
- 16 22. ברור לי לגמרי כי אלמלא הרקע של הניכור ההורי, רבות מן התופעות מהן סובל הקטין יכול
17 והיו נמנעות או מצטמצמות בהיקפן ואולם, השאלה לעת הזו היא האם יש לראות באם בבחינת
18 הורה מנכר שמא היא, פשיטא, מה שהגדירה באת כוחה כאם עד כלות או הורה עד כלות.
19
- 20 23. אומר, כי להתרשמותי הבלתי מחייבת פעמים רבות נובע ניכור הורי מחרדנות יתר, מחוסר בחוש
21 מידה או מתחושת נקם, עתים גם מתערבבים כל אלה למקרה אחד אך בוודאי שאין מדובר
22 ב"רשימה סגורה".
23
- 24 24. סבור אני, מהיכרותי את הצדדים למן היום הראשון, תפיסתה של האם את עצמה כ"אם עד
25 כלות" כוללת גם הגנה על הקטין מפני מגרעותיו של האב ואלה הועצמו על ידיה כפעם בפעם
26 הרבה יותר מן הפרופורציה הנכונה (וראה טענות בדבר אלימות כביכול שלא התקבלו על ידי).
27 אם תרצה, תאמר שאותה "תורה" של ניכור הורי המדברת על ניסיון בלתי מוצדק לדחוק את
28 האב ממקומו ולא להותיר לו מקום תוך "ניפוח" דברים של מה בכך למען שרת את המטרה
29 נוכחים עד נוכחים במקרה של האם.
30
- 31 25. בכלל, הורות היא מעשה של שיתוף פעולה, הורות היא מעשה של סובלנות, כיבוד האחר ומתן
32 אשראי לו שגם הוא, כמוך, פועל לטובה. לא כך נוהגת האם במקרה שלפניי. עצם התפיסה של
33 "אם עד כלות" משקפת תפיסה קיצונית.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

21 ינואר 2019

תמ"ש 22078-03-18 ד. ואח' נ' ס.

- 1
- 2 26. לאחר שהונחה לפניי חוות דעתו של דוקטור מ. אשר דיבר על כך שהקטין כבר "נקלע"
- 3 לסימביוזה בקשר עם אמו והרי לך עוד מאפיין של ניכור הורי בו הילד כבר "רץ" בעצמו בטיפול
- 4 הניכור, ולאחר שדוקטור מ. כבר כתב כי בולט יחס מנוכר של כלפי אביו תוך חוויה שלו את
- 5 האב כתוקפני, תור ראיתו של כמי שתוכנן לנקוט צד, תוך הכנסתו של למצב אמביוולנטי
- 6 של מצב נאמנויות ודרישה להעדיף את האם והוא מתאר, בעצם, פגיעה נפשית ומשמעותית
- 7 בקטין אך לא עד כדי הגבלת הקשר שבין הקטין לבין אמו .
- 8 אם תרצה, קל לקרוא את חוות הדעת כהאשמתה של האם בניכור הורי ובפגיעה בקטין.
- 9
- 10 27. כאמור, משהונחה חוות הדעת לפניי שאלתי את האם, האם כעת, בבחינת בוחן מציאות מוכנה
- 11 לחזור בה מתביעתה ולאפשר לקטין ללון אצל האב ונעניתי בלאו מוחלט.
- 12
- 13 28. מסבירה לי באת כוח האם כי התשובה נובעת מאימת בית המשפט. אלא שאני סבור שהתשובה
- 14 נובעת יותר מאמונה פנימית מושרשת ומתמידה של האם, כי בהגנה שלה על עצמה ועל בנה וכפי
- 15 שכתבו גורמי המקצוע ומכון "שלם" בכללם – ללא הפרדה של ממש בינה לבין הקטין – אזי
- 16 תגובותיה הן לעולם פעולה אם לא להכחדת דמותו של האב עניין שבתי המשפט מפריעים לה
- 17 שוב ושוב לבצע, אזי לפחות צמצום מעמדו.
- 18
- 19 29. הוריתי, בהביני כי האם מנהלת לעניין הקטין מציאות כוחנית המתעלמת גם מרוח החלטותיי,
- 20 על העברת המשמורת בקטין באופן זמני לאב.
- 21
- 22 30. אני בשלי ובאת כוח האם מסבירה לי כי האם היא המטפל היחיד בקטין ולכן היא יכולה לנהוג
- 23 כאילו החלטתי אינה קיימת, שוב לרשום את הילד לחוג כזה או אחר מבלי לשאול את האב,
- 24 ליתן לו טיפולים כאלה או אחרים מבלי לשאול את האב, גם שלא לשתף פעולה עם האב, למשל
- 25 לעניין אירוע במוסד החינוכי תוך כינויו של האב "צבוע" מי יודע מדוע ואיך.
- 26
- 27 31. שב אני ונזכר במסרון ששלחה האם לאב ואשר הוצג לפניי, מסרון שיש בו כדי להצביע על הסתה
- 28 מכוונת או ניכור מכוון כשהיא כותבת לקטין בשהותו אצל אביו כי צר לה שהיא בחרה לו אב
- 29 כזה. שוב מוסברים הדברים כמעידה חד פעמית של האם, אך ביני לביני אני סבור שלעניין
- 30 הניכור כבר פועלת האם על "אוטומט", קרי היא הורה מנכר שדבר לא ירתיעו זולת אימת הדין
- 31 וגם זאת עד נקודה מסוימת.
- 32

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

21 ינואר 2019

תמ"ש 22078-03-18 ד. ואח' נ' ס.

- 1 32. אם תרצה, תאמר שפעם מעדה האם ואמרה לי שלמרות חוות דעת המומחה לא ילון הקטין,
2 לשיטתה, אצל אביו; פעם אחרת שידרה לקטין שהאב רע הוא; בהתנהגותה היומיומית קשה
3 לראות בה משתפת פעולה אלא למחצה. יכולתי על נקלה לומר בנקודה הזאת שבנטל הראיה
4 הדרוש במשפט האזרחי בוודאי שיש לראות באם בבחינת הורה מנכר.
5 אלא שהתופעה לא "צצה" דווקא בתיק זה.
6
- 7 33. כבר ביום 12.07.2011 כתבה ד"ר ל. כי קיימים קשיים משמעותיים בקשר בין האב לבין הבן;
8 הבן מסרב לאכול ולשתות עם הגיעו לבית האב, אי עשיית צרכיו באורח תקין בבית האב.
9 במילים אחרות, כבר אז היתה מסקנתה של האם שפתרון הבעיות הפשוט לבעיות אלה הוא
10 ניתוק הקשר בין הקטין לבין האב.
11
- 12 34. ביום 22.12.2011 כתבה המתאמת ההורית, הגברת ס., כי הצדדים אינם מגיעים לתיאום הורי,
13 כי האם הודיעה לה שההורים התקבלו אצל פקידת הסעד ועוד הוסיפה היא וכתבה כי "אחד
14 הצדדים מתקשה לשתף פעולה ולכן מוחזר התיק לבית המשפט".
15
- 16 35. ביום 03.06.2012 כתבה פקידת הסעד בעיריית לבית המשפט ואמרה כי האם מתנגדת לכל
17 שינוי שתעשה בהסדרים בשנה הקרובה, כי בשלב זה כבר מלאו שלוש שנים להליכים
18 המשפטיים, כי האם אינה מאפשרת לה להפעיל את סמכויות הפיקוח שלה, כי האם טוענת
19 שהאב מלחיץ את; לא עושה את צרכיו בביתו, לא רוצה ללכת אליו, כי הפסיכולוגית
20 אמרה שלא מומלץ להרחיב את זמני השעות (הנה), לא רק דוקטור ש. אלא גם פסיכולוגית
21 אחרת (נמצאה), כי המעברים בין האב לבין האם מלחיצים. במילים אחרות, הלוחמה סביב
22 יכולתו של האב לקיים קשר עם הבן המשיכה לה.
23
- 24 36. סיפרה לי באת כוח האם בדיון היום, כי גם כאשר האב נהדר והאח האהוב על הקטין, סיפרה לי
25 האפוטרופא לדין כי הוא נותר עם הקטין, ראה הקטין את המצב כרע או כ"גיהנום" גם כשהאב
26 נעדר. במילים אחרות, ההתניה האוטומטית של הקטין היא לדווח לאם שכל הקשור באב גם אם
27 לא במישרין, רע הוא.
28
- 29 37. ביום 22.07.2012 כתבו שירותי הרווחה ב..... שוב, כי האם לא הסכימה לסמכויותיהם ולהרחבת
30 זמני השעות, פעם טענה היא כי הנער חולה, פעם טענה כי נמצא הוא במצב רגשי קשה ולא
31 מעוניין הוא ללכת לאביו, פעם טענה היא כי בלי הכרעה של בית המשפט לא תשתף היא פעולה
32 ולבסוף, כפי שכותבת פקידת הסעד כי חלה הדרדרות קשה בתקשורת בינה לבין האם, תוך

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

21 ינואר 2019

תמ"ש 22078-03-18 ד. ואח' נ' ס.

- 1 שהאם סירבה גם להגיב לפניותיו של המפקח. שירותי הרווחה סברו נכון לאמצע שנת 2012, כי
2 הם רואים בחומרה את בקשתה האם להפסקת סדרי הראיה כליל.
3
- 4 **38.** ביום 21.01.2013 ניתנה חוות דעת מפורטת מטעם מכון "שלם" בעניינם של הצדדים. מכון
5 "שלם" תיאר את האם כחרדתית ומגוננת, כמי שאינה מפרידה בין צרכיה היא ורגשותיה כלפי
6 האב ואכזבתה ממנו לבין תגובותיו וצרכיו של הקטין ונוטה לפרש את התנהגותו וצרכיו של
7 הקטין מתוך עולמה הפנימי היא. בדרך גם שלל מכון "שלם" את הטחת האישומים של האם
8 באב, כי האב סובל מדחפים מיניים חריגים וגם אני, אם זכרוני אינו מטעני, צריך הייתי
9 להתמודד עם הטענה כי האב עושה דברים חוצפניים בירושלים וכי לדעתה של האם, שמצאה לה
10 פסיכולוג "מאמת", בוודאי מדובר בפגיעה מינית, על עילה שכאמור נשללה.
11
- 12 **39.** שב אני ומחזיר את הצדדים לתיאוריה המאפיינת ניכור הורי – האשמות שווא ו"ניפוח" אמירות
13 של מה בכך כדי "להשחיר" את הזולת מאפיינים מאוד הורה מנכר.
14
- 15 **40.** מכון "שלם" דיבר על חוסר העקביות בהתנהגותה של האם, אשר מחד נתפסת כמי שמשמרת
16 קשר בין הקטין לבין אביו, אך מאידך פרצה ממנה שוב ושוב האמת אשר תוארה כחוסר
17 עקביות, לעודד אף בדיקה של הילד אם אביו הגיע למפגש באותו מכון.
18
- 19 **41.** ביום 03.10.2013 מסר מכון "שלם" חוות דעת משלימה. באותה חוות דעת הסביר הוא במפורש
20 כי האם סירבה למשמורת משותפת תוך שמסרבת היא אף לתיאום הורי.
21 מכון "שלם" שב ואמר כי האם מתקשה, כלשונו "לעשות מקום" לאב בחיי הקטין תוך שהוא
22 אומר במפורש כי הותרת משמורת יחיד בידי האם תעמיד מכשולים בדרך לקשר שבין האב לבין
23 הקטין. האמירה ה"מעודנת", בעצם משמעה שהותרת משמורת יחידנית לאם תאפשר לה
24 להמשיך ולחתור לניתוק הקשר בין הקטין לבין אביו.
25
- 26 **42.** ביום 29.10.2013 כתבו שירותי הרווחה ב...., שוב, כי האם מתנגדת להורות משותפת גם
27 למעורבות שווה של שני ההורים בחייו של הקטין. אם תרצה, תאמר שבעיני האם, ה"אמהות עד
28 כלות" משמעה גם סילוקו של האב ככל האפשר וגם כאשר גורמי המקצוע מציעים לה דרך שונה
29 מדעתה – הם בשלהם והיא בשלה.
30
- 31 **43.** ביום 03.11.2013 כתב מכון "שלם" במפורש כי האם סירבה לתיאום ההורי ושיתוף הפעולה
32 שלה היה בעייתי. במילים אחרות, תוכל לומר כי האם התמידה בשיטתה היא.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

21 ינואר 2019

תמ"ש 22078-03-18 ד. ואח' נ' ס.

- 1 44. נדמה לי שדי בדוגמאות אשר הבאתי עד כה כדי להסביר מדוע סובר אני כי האם היא בגדר
2 הורה מנכר.
3
- 4 45. אל נטעה – אין מדובר בהורה מנכר במזיד, אלא בהורה מנכר אשר חדור מטרה רגשית בשל
5 בעיותיו הוא. אלא שאין זה משנה כלל ועיקר את התוצאה, לפיה מדובר בהורה מנכר עד כלות.
6 במילים אחרות, בהינתן לו ההזדמנות, חצי ההזדמנות או עשירית ההזדמנות, יחזור הוא
7 לאמונתו הפנימית כי יש לנכר בין הקטין לבין אביו.
8
- 9 46. כשאומרת לי האפוטרופא לדין אשר גם אותה נאלצתי למנות, כי היא אינה יודעת האם מדובר
10 במקרה מובהק של ניכור הורי אם לאו, קשה לי להבין על מה סומכת היא את ידה.
11
- 12 47. העוסקים בניכור הורי צריכים להבין ולצפות לכך שבמקרה של ניכור הורי ימצאו הם קטין
13 הנחרץ בסרבנותו לקשר. הם צריכים לצפות אפילו למצוא קטין שהתנהגותו, בלשון המעטה
14 אינה יאה ואינה מכבדת וזה הוא חלק מתופעת הניכור ההורי.
15
- 16 48. אוסיף ואומר כי אם זו לא "חוכמה" לקחת קטין חסר ישע ולפעול כלפיו בדרכי ניכור, קל וחומר
17 שזו לא חוכמה לעשות זאת לגבי קטין שהוא בבחינת חלש עוד יותר מן הקטין הרגיל, מבחינת
18 מצבו הרגשי.
19
- 20 49. אין אני יודע האם זו באמת שאלת ה"ביצה והתרנגולת" כפי שאמרה האפוטרופא לדין.
21 במילים אחרות, אינני יודע האם האמא תרמה תרומה מכרעת למצבו הרגשי של הקטין, שהרי
22 אנו יודעים מן הספרות (וראה פסק הדין של כבוד השופט שוחט) כי ניכור הורי אינו רק
23 התעללות בקטין, אלא יש בו גם להגדיל את הסיכון למצבו הרגשי של קטין, שמא מנצלת האם
24 את מצבו הרגשי של הקטין להשגת מטרותיה היא.
25
- 26 50. מסבירה לי האם דווקא בטענה לעניין הוצאות, כי לא מוצאת היא משרה קבועה, שכן האב אינו
27 מאפשר לאם לרשום את הקטין לצהרון. אינני יודע האם קטין בגילו של קטין זה נזקק לצהרון
28 ובכל מקרה יכולה היתה האם להציע לאב להיות עם הקטין בכל עת שהיא רוצה שירותי
29 שמרטפות מכל מין וסוג, אך סבור אני שהעובדה שהאם אינה משתלבת במשרה קבועה נוגעת
30 יותר לדרך בה היא בוחרת להתנהל ודי לחכימא.
31
- 32 51. סבור אני, אפוא, בהינתן העובדות שציינתי לעיל, שהדעת נותנת שיש לראות באם הורה מנכר.
33 במילים אחרות, האם, להבנתי בירכה על חוות הדעת ובעצם חזר הקטין באוזני דוקטור ש. על

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

21 ינואר 2019

תמ"ש 22078-03-18 ד. ואח' נ' ס.

1 מה שהאם אומרת זה מכבר, כי הקטין אינו רוצה לראות את אביו ובהינתן אותה חוות דעת לא
2 רק שהאם לא פעלה למתן טיפול ולהסבר לקטין כי יש להמשיך בקשר, אלא ההפך הוא הנכון –
3 היא ניסתה להשיג "הכשר" לצמצום דרמטי של הקשר בין האב לבין הקטין.

4
5 52. ככל שהתקדם "גילו" של התיק הסתבר גם לדעת אנשי המקצוע שנכון היה שלא להפסיק את
6 הקשר, שנכון להתמיד בקשר ובמובן זה טוב עשתה עורכת הדין הר-אבן כשהחליטה בסופו של
7 דבר "למשוך" את התביעה, בהסבירה כי התביעה לשיטת מרשתה היתה מוצדקת ואינה דרושה
8 עוד לעת הזאת.

9

10 **משמורת**

11 53. עניין זה, צריך לומר שמצופה מבתי המשפט לכבד את הבאים לפניו כבני אדם נבונים, סוברניים
12 לקבל את החלטותיהם כפי שהם ובוודאי נכונים הדברים כאשר שניים משמשים כהורים.

13

14 54. במילים אחרות, כאשר נתן האב הסכמה לועדת התסקירים להמשך המשמורת המשותפת, לא
15 בית המשפט הוא שצריך לשקול במקומו האם היתה הסכמתו נבונה שמא השתטה וכלו כל
16 הקיצין.

17

18 55. "מדע" ההורות לא רק שאינו מדע מדויק, הוא מתקשר יותר לדברי בית המשפט העליון אשר
19 אמר שכל אדם כותב לעצמו את סיפור חיו וכל הורה כותב ומשתתף בכתיבת הסיפור של ילדו.

20

21 56. במילים אחרות, האב מציג שתי עמדות: ראשית, את העמדה של הסכמתו והבנתו כי גם כאשר
22 ניתנה לו משמורת יחידנית זמנית ניתן להמשיך במנגנון של משמורת משותפת אגב ראית
23 חשיבות דמות האם בעיני הקטין ובאופן כללי ולמעשה, אוסיף ואומר כי ראיתו של האב הופכת
24 אותו לא רק להורה טוב מספיק כמובן מושג זה בספרות המקצועית, אלא כהורה מיטיב.

25

26 העמדה השניה שמציג האב באמצעות בא כוחו היא מעין "חזרה לאחור" באמירה כי התנהלותה
27 של האם לאחר שניתנה הסכמה, מעוררת בו חששות כבדים בדבר המשך הותרת המשמורת לאם
28 ועל כך אומר בשניים: ראשית, קשה לומר שהתנהלותה של האם היתה בלתי צפויה ושנית, קשה
29 לומר שתפיסתה של האם כאשר יהיו החלטותיי אשר יהיו שהיא בבחינת הורה יחיד מקובלת
30 עלי.

31

32 57. השאלה הניצבת לפניי היא כיצד מחד אכבד גם את הסתמכותה של האם על הסכמתו של האב
33 לילך בנתיב המשמורת המשותפת, כיצד באותה נשימה אכבד את הניסיונות שעושה באת כוח

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

21 ינואר 2019

תמ"ש 22078-03-18 ד. ואח' נ' ס.

- 1 האם וגם האם עצמה, לתפקד כפי הנדרש בתוך המצב הקיים ולא רק כפי שהיא רוצה ומאידיך,
2 כיצד ייווצר אותו "שוט" עליו מדבר עורך הדין קצין, כאשר הוא מתכוון לכך שנפש מרשו קצה
3 בתופעה ושבע שנות סבל הן די זמן והותר כדי שהאם תמשיך לנסות ולחבל בקשר שבין האב
4 לבין בנו.
5
- 6 **58.** בראי קביעתי כי האם היא עדיין בבחינת הורה מנכר, לפחות נכון עד לזמן בו נערכה ועדת
7 התסקירים ובראי הסכמתו של האב למשמורת משותפת, אומר כי הצו הזמני שנתן משמורת
8 זמנית בלעדית לאב דינו להיותר על כנו למשך שלושה חודשים נוספים, שאז תחזור המשמורת
9 ותהא בבחינת משמורת משותפת.
10
- 11 **59.** הכוונה היא לאפשר לאם להוכיח על פני שלושת החודשים כי היא מכבדת גם את מעמדו של
12 האב, כי היא פועלת גם בחיי השגרה של הקטין ובשיתוף פעולה עם האב ואם לא כך יהא – יוכל
13 האב לחזור ולעתור לבית המשפט. באין עתירה כאמור תחזור המשמורת להיות משותפת לשני
14 הצדדים.
15
- 16 **60.** כך או אחרת, לעת הזו יישמרו דרכוני הקטין בידי האב.
17
- 18 **הוצאות**
- 19 **61.** מגיע אני לשאלה האחרונה הניצבת לפניי והיא שאלת פסיקת הוצאות המשפט.
20
- 21 **62.** הנורמה המשפטית ראשיתה בתקנה 512, הקובעת כי צד אשר זכה במשפט זכאי לשיפוי
22 הוצאותיו.
23
- 24 **63.** אמרתי קודם ואני שב ואומר, כי חסרון כיס של צד אינו בבחינת "הכשר" להכביד על הזולת
25 ואינו טעם לאי פסיקת הוצאות.
26
- 27 **64.** אומר עוד, כי העובדה שהאם נשאה בהוצאות המומחה לבדה אין בה מאומה שהרי הוצאות
28 משפט פוסקים גם לכיסוי הוצאות ישירות כגון מינוי מומחים, גם לכיסוי הוצאות שהן שכר
29 טרחת עורך דין, אגרות וכו'.
30
- 31 **65.** המעיין בבג"צ 891/05 יגלה כי הוצאות נפסקות גם לפי התנהלותו של בעל דין במהלך ניהול
32 ההליך וגם לפי משכם של ההליכים וצריך אני לזכור שהתיק לא הגיע לשלב ההוכחות, אף

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

21 ינואר 2019

תמ"ש 22078-03-18 ד. ואח' נ' ס.

- 1 שהתנהלו בו שישה פרוטוקולים, תיק הנייר מונה 107 מסמכים, 10 בקשות מונחות בתיק וניתנו
2 בו 25 החלטות.
3 במילים אחרות, לא ענין של מה בכך שלא לדבר בצורך למנות אפוטרופא לדין.
4
- 5 **66.** מסבירה לי באת כוח האם כי בבית המשפט לענייני משפחה נוהגים אחרת, היא מתכוונת כנראה
6 שבשונה מהליך משפטי רגיל קיימת משמעות לחיסרון הכיס של האם וזאת ישליך על רווחת
7 הקטין ואני אוסיף ואתרום לדבריה, כי באמירה שלהבדיל מרוב התיקים, צריכים הצדדים
8 להמשיך ולתפקד בצוותא חדא לטובת הקטין, בין אם רוצים הם ובין אם לאו.
9
- 10 **67.** כשיקול נוסף אומר, שהמדיניות המשפטית של הכחדת תופעת הניכור ההורי והרתעת הציבור
11 מפני הליכה בדרך זו גם הוא שיקול בפסיקת הוצאות.
12
- 13 **68.** הגיעו הדברים לידי כך שבקריאה ראשונה עבר בכנסת חוק שעניינו טיפול מזורז בתופעות
14 הניכור ההורי ואני אומר שלטעמי, מהווה תופעת הניכור ההורי למעין "בת דודה" רחוקה של
15 חטיפת ילדים האסורה על-פי אמנת "האג" למניעת חטיפת ילדים.
16
- 17 **69.** ובמה הדמיון? בעיקר בצורך להתדיינות מהירה, בהיות התופעה בלתי חוקית במופגן, בכך
18 שהדיון אנו נסב סביב טובת הילד באותו שלב אלא במניעת אי החוקיות ובהיות ההוצאות
19 הנפסקות לא על הצד הנמוך.
20
- 21 **70.** אומר, כי לתופעת הניכור ההורי, לצערנו קיים "קרוב משפחה" מכוער נוסף והוא מה שכינינו
22 בשעתו "דוקטרינת הפדופיליה". במילים אחרות, תופעת המנכרים היא להאשים את ההורה
23 האחר בתופעה מינית, בודעם כי תופעה כזו תביא מיידית לניתוק הקשר בין החשוד לבין הקטין
24 ובהבינם כי לאחר מכן יהא קשה לחדש את הקשר.
25
- 26 **71.** הבנה זו של המצב השורר גם היא משפיעה על השיקול לעת בה באים לפסוק הוצאות.
27
- 28 **סוף דבר**
- 29 **72.** המשמורת הזמנית תישאר בידי האב למשך 90 יום, או אז תחזור המשמורת ותהא משותפת.
30
- 31 **73.** זמני השהות הנוהגים היום יישארו בעינם וסמכויות העו"ס לסדרי דין יישארו אף הן בעינן.
32

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

21 ינואר 2019

תמ"ש 22078-03-18 ד. ואח' נ' ס.

1 74. האפוטרופא לדין משוחררת מתפקידה.

2
3 75. תביעת האם נדחית.

4
5 76. האם תישא בהוצאות האב, בסך 20,000 ש"ח.

6
7 77. אני מתיר פרסום פסק דיני זה, ללא כל פרט מזהה של הצדדים.

8
9 **78. המזכירות תסגור התיק.**

10 ניתן והודע היום ט"ו שבט תשע"ט, 21/01/2019 במעמד הנוכחים.

11
12

ארז שני, שופט

13
14 **עו"ד הר-אבן:**

15
16 בהמלצות יש מחשבה שראוי שהקטין יפגוש את הפסיכולוג פעמיים בשבוע והאב אמר שישקול זאת
17 בחיוב. לא שמעתי את תגובתו ואני רוצה לדעת שהבן מטופל פעמיים בשבוע אצל הפסיכולוג.

18
19
20 **החלטה**

21
22 סבור אני שהסמכות הטבועה בסעיף 75 לחוק בתי המשפט גם סמכויות וחובות בית המשפט כנקוב
23 בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, אינן רק מאפשרות לבית המשפט להתערב בכל דבר
24 הנראה לו צריך להתערבות, הן גם מאפשרות לבית המשפט שלא להתערב בכל דבר.

25
26 סבור אני כי טובת הקטין במקרה שלפניי גם טובת הוריו, מחייבת את ההבנה שהסמכות והאחריות
27 ההורית אינה נפרקת מעל כתפי ההורים ומועברת לנוחותם, לכתפי בית המשפט – ההפך הוא הנכון.

28
29 שני ההורים יודעים היטב כי קטין אשר יהא איום אובדני, עשוי להיות נחשב למי שנמצא בסיכון
30 שנים ודי בכך כדי ששני ההורים ישתפו פעולה, יפעלו כפי המלצות גורמי המקצוע ולא יערימו מילים
31 והסברים מדוע לא לעשות כן.
32

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

21 ינואר 2019

תמ"ש 22078-03-18 ד. ואח' נ' ס.

1 משמעות הותרת המשמורת הזמנית אצל האב למשך 90 ימים בלבד, משמעה שמשך אותם 90 ימים
2 לפחות חלה עליו ביתר שאת האחריות לקיים את המלצות התסקיר ולאחר הפיכת המשמורת
3 משותפת חלה האחריות על שני ההורים.
4
5 מבהיר אני כי בכל המלצה שהיא בגדר הזרם המרכזי הניתנת לקטין, בין אם מדובר בהמלצה
6 לטיפול רפואי, המלצה לטיפול פסיכולוגי, המלצה לטיפולים או תיאומים הנעשים לשני ההורים – לא
7 יכול הורה לסרב לביצוע האמור בלא טעם כבד משקל מאוד ומבלי שיחשד כמי שאינו פועל על-פי
8 חובתו להיות הורה מסור, קל וחומר נכונים הדברים בקטין כגון זה שלפניי, שהוא כרגע בגדר
9 "גולגולת דקה" כמובנו של מושג זה במשפט הישראלי.

10
11
12
13
14

ניתנה והודעה היום ט"ו שבט תשע"ט, 21/01/2019 במעמד הנוכחים.

ארז שני, שופט

15
16
17
18
19
20